

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ

ACADEMIC LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING LEARNING ORGANIZATION OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN THE BANGKOK METROPOLITAN THUNGKHRU DISTRICT OFFICE

ปิยะวรรณ แววรรณจิตต์¹, อ.ดร.ชไมพร ดิสถาพร², อ.ดร.จันทร์ศม์ ภูติอริยวัฒน์³

Piyawan Waewanchit¹, Dr.Chamaiporn Disathaporn², Dr.Jantarat Putiariyawat³

¹นิสิตการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารและการจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

²ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาตลอดชีวิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

³ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษาและการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ 2) ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ และ 4) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ ปีการศึกษา 2560 จำนวน 196 คน โดยกำหนดตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608) จากนั้นสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้นแล้วทำการสุ่มอย่างง่ายโดยจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60-1.00 ค่าความเชื่อมั่นของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา .960 และค่าความเชื่อมั่นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา .965 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันสหสัมพันธ์พหุคูณ และสมการถดถอยพหุคูณแบบวิธีการคัดเลือกเข้า

ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้และด้านการมีรูปแบบความคิด

2. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการจัดการด้านการเรียนการสอน และด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ ในระดับค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = .621

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านร่วมกันพยากรณ์การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุได้ร้อยละ 39.40 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการมีอำนาจการพยากรณ์สูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการจัดการด้านการเรียนการสอน และด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ตามลำดับ

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำทางวิชาการ การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to study in following; the level of learning organization educational institutions in the Bangkok metropolitan ThungKhru district office; the level of academic leadership at educational institutions in the Bangkok metropolitan ThungKhru district office; the relationship between academic leadership of school administrators and learning organization nat educational institutions in the Bangkok metropolitan ThungKhru district office ; academic leadership of school administrators affecting the learning organization of educational institutions in the Bangkok metropolitan ThungKhru district office. The samples consisted of 196 teachers at educational institutions in the Bangkok metropolitan ThungKhru district office in 2017 by using Krejcie & Morgan (1970: 608). The stratified random sampling was done by using school size as strata to use for calculate the sample size. Simple random sampling was done thereafter by lottery. The instruments used for data collection was a five rating scale questionnaires. IOC (IndexofItem- Objective Congruence) was valued since 0.60-1.00. The reliability of learning organization of educational institution was .960 and the reliability of the academic leadership of educational institutions was .965. The statistics used for data analysis included mean, standard deviation, pearson product-moment correlation coefficient, multiple correlation and multiple regression analysis- enter method.

The research results were found as following;

1. The level of learning organization at educational institutions in the Bangkok metropolitan ThungKhru district officeas a whole was at a high level. The research found high levels in all aspects and in descending order, as follows: Shared Vision, team learning, systematic thinking and an individual who knows.

2. The level of academic leadership at educational institutions in the Bangkok metropolitan ThungKhru district office as a whole was at a high level. The research found high levels in all aspects and in descending order, as follows: school mission definition, instructional management and to enhance the academic atmosphere of the school, respectively.

3. The academic leadership of educational institutions had a statistically significant correlation with learning organization of educational institutions in the Bangkok metropolitan ThungKhru district office at a level of .01 (r) = .621 showed that the two variables had a positive relationship at relatively high level.

4. Academic leadership of school administrators affecting learning organization of educational Institutions in the Bangkok metropolitan ThungKhru District Office. The factors affecting the learning organization of educational institutions in the Bangkok metropolitan ThungKhru district office was at a level of .05. The predictive power was at 39.80 percent. The aspect of enhancing the academic atmosphere of the school with the highest predictive power, then instructional management and school mission definition, respectively.

Keywords : Academic Leadership, Learning organization at educational institutions.

บทนำ

จากสภาวะปัจจุบัน โลกมีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นที่แต่ละประเทศต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา และเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลก โดยปัจจัยในการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าวคือ “คุณภาพของคน” ดังนั้น การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ จึงเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่ง โดยต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวบุคคลได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่มีวิสัยทัศน์ วิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข [1]

การศึกษาจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ โดยคนที่มีคุณภาพต้องเป็นคนที่มีความรู้ ความสามารถ มีภูมิปัญญา เมื่อคนมีคุณภาพ ย่อมส่งผลต่อสังคมและประเทศชาติ ซึ่งตรงกับเจตนารมณ์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2579) ที่มีวิสัยทัศน์ คือ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา 4 ประการ คือ 1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ 2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดีมีคุณลักษณะทักษะ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติ 3) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคีและร่วมมือกันกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศไทยอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและ 4) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง องค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning organization) เป็นแนวทางการบริหารในยุคของการเปลี่ยนแปลงรูปแบบใหม่ที่ได้พัฒนาขึ้นและกำลังได้รับความนิยมในวงการทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชนเพื่อการยกระดับขององค์การให้ทันกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในปัจจุบันซึ่งสถานศึกษาเป็นองค์การที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยตรงดังนั้น สถานศึกษาจึงควรเป็น “องค์การแห่งการเรียนรู้” (Learning Organization) มากกว่าองค์การใด ๆ แนวคิดการสร้างความเป็น องค์การแห่งการเรียนรู้ได้ขยายไปทั่วทุกมุมโลก ซึ่งผู้ที่บุกเบิกและพัฒนาแนวคิดนี้สู่สถาบันการศึกษานั้นคือ ปีเตอร์ เซงเก้ (Peter Senge) ที่ได้พัฒนาแนวคิดการบริหารสู่องค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยได้แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ ด้านการมีรูปแบบความคิด ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ซึ่งการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาถือเป็นสิ่งที่แสดงถึงความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาโดยสิ่งที่สำคัญนั้น คือ การพัฒนาทั้งในระดับตัวบุคคลและในระดับองค์การที่ไม่ควรแยกออกจากกันเพราะทั้งสองส่วนต่างช่วยสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาซึ่งกันและกัน ผู้บริหารจึงต้องเป็นทั้งนักส่งเสริม นักทำลาย นักสร้างสรรค์และนักประสาน เพื่อความเจริญก้าวหน้าของบุคลากรและองค์การ [2] จากที่กล่าวมา

ข้างต้นการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้จึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารยุคใหม่จะต้องสร้างขึ้นเป็นสิ่งที่จะต้องแสดงความ เป็นภาวะผู้นำในการจัดหาหรือแสวงหาโอกาสเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องด้วยความเชื่อว่า “คนยิ่งเรียนรู้ก็ยิ่งขยายขีดความสามารถของตนออกไป” และ “องค์กรที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ก็จะเติบโตและพัฒนาต่อไป ได้โดยไม่มีที่สิ้นสุด” [3]

ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาที่สำคัญของ ประเทศและสภาพการเปลี่ยนแปลงทั้งทางสังคมเศรษฐกิจและการเมืององค์กรต้องปรับตัวให้ทันกับโครงสร้างและระบบ การจัดการแบบใหม่เพื่อตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงได้อย่างเท่าทันการบริหารองค์กรให้มีคุณภาพสูงในขณะ ที่ทรัพยากรมีอยู่อย่างจำกัดองค์กรจำเป็นต้องมีระบบการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้กระตุ้นให้บุคลากรเรียนรู้ตลอดเวลา มี ความรู้ความสามารถที่ทันต่อสถานการณ์แล้วจะมีพลังที่จะต่อสู้กับคู่แข่งได้ ดังนั้นองค์กรต่างๆ รวมถึงสถานศึกษาจึงได้ นำเครื่องมือบริหารจัดการ “องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization)” มาประยุกต์ใช้ เพื่อบริหารจัดการ การเปลี่ยนแปลง ปลูกฝังและพัฒนาการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ขยายขีดความสามารถขององค์กร [4]

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาถือว่ามีความสำคัญต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ สถานศึกษา เพราะผู้บริหารเป็นผู้ขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุไปสู่เป้าหมาย โดยผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการในการ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาให้บุคลากรมีแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน [5] การพัฒนาองค์กรให้ก้าวไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จได้นั้นผู้บริหารจะต้องส่งเสริมให้ บุคลากรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกัน และกันหากผู้บริหารไม่มีทักษะในการบริหารและขาดการเป็นผู้นำทางวิชาการก็จะ ค่อนข้างมีอุปสรรคในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ [6]

จากการประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร (SMART School) ทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านผู้บริหาร ด้านครู ด้านนักเรียน พบว่า ด้านผลที่เกิดกับนักเรียน โดยเฉพาะผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีที่ผ่านมา พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานระดับชาติ นักเรียนขาดทักษะด้านกระบวนการคิดวิเคราะห์ คิด สังเคราะห์ การตัดสินใจ การแก้ปัญหาและการแสดงออก ขาดความเอาใจใส่ในการศึกษาหาความรู้ ซึ่งพบว่า เป็นปัญหามาตลอด และจากสรุปผล การประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับชาติ (O-NET) ระดับชั้น ป.6 ปี 2559 ที่ผ่านมามีปรากฏว่าสถานศึกษาทั้ง 8 แห่ง ของ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ มีคะแนนเฉลี่ยทั้ง 5 วิชาต่ำกว่าร้อยละ 50 (สรุปรายงานผลการทดสอบ ระดับชาติของฝ่ายการศึกษาสำนักงานเขตทุ่งครุ 2559) นั้นหมายถึง คุณภาพของนักเรียนทางด้านวิชาการอยู่ในเกณฑ์ต้อง ปรับปรุง ซึ่งเป็นเรื่อง que ผู้บริหารการศึกษาผู้ซึ่งมีบทบาทมากที่สุดที่จะแก้ไขปัญหาและพัฒนาสถานศึกษาซึ่งควรจะต้องเริ่ม จากการที่ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาบริหารจัดการองค์กร ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

จากปัญหาดังที่ได้กล่าวมาผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความ เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ เพื่อจะได้พัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรแห่ง การเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป จากการวิจัยในครั้งนี้จะให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและบุคลากร ใน องค์กร เพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรอื่นๆ อีกต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ
2. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ ปีการศึกษา 2560 จำนวน 392 คน กลุ่มตัวอย่างการวิจัยในครั้งนี้คือ ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ ปีการศึกษา 2560 จำนวน 196 คน ได้มาจากตารางกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี และ มอร์แกน [7] แล้วนำไปสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยใช้โรงเรียนเป็นชั้น แล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลากเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 - 1.00 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม .976 โดยมีค่าความเชื่อมั่นของการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา .960 และค่าความเชื่อมั่นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา .965 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) และสมการถดถอยพหุคูณแบบวิธีการคัดเลือกเข้า (Multiple Regression Analysis- Enter Method)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ สรุปผลโดยรวมและรายด้านได้ ดังนี้

1. ระดับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้และด้านการมีรูปแบบความคิด
2. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการจัดการด้านการเรียนการสอน และด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนตามลำดับ
3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $(r) = .621$ ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง
4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มีอำนาจพยากรณ์การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาได้ ร้อยละ 39.80 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนมีอำนาจพยากรณ์สูงสุด รองลงมา คือ ด้านการจัดการด้านการเรียนการสอน และด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียนตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ ผู้วิจัยได้นำประเด็นต่างๆ ที่สำคัญมาอภิปรายโดยรวมและรายด้าน ดังนี้

1. จากการศึกษาระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้และด้านการมีรูปแบบความคิดทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรภายในสถานศึกษามีการสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความรู้ข้อคิดเห็น และยอมรับเหตุผลของกันและกันมีการประชุมที่มั่งคั่งก่อนลงมือปฏิบัติงานบุคลากรภายในสถานศึกษาร่วมกันขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายคิดเสมอว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร และงานที่ตนทำจะมีส่วนทำให้องค์กรประสบความสำเร็จไปสู่เป้าหมายที่ทรงคุณค่ามีการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนหรือโครงการเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดและการแก้ปัญหา มีการนำข้อมูลสภาพปัจจุบันทั้งจุดแข็ง และจุดอ่อนมาวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและกำหนดกลยุทธ์กำกับติดตาม ประเมินผลการดำเนินการเพื่อปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่องอย่างเป็นระบบจึงทำให้ผลงานขององค์กรโดยรวมในทุกๆ ด้านมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นส่งผลให้สถานศึกษามีสภาพบรรยากาศที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานและการเรียนรู้ และเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ สิทธิกาญจน์ จิระสาคร [8] ศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารวด พบว่า ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ โรงเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องงานวิจัยของ สมถวิล ศิลปคนธรรพ์ [9] ได้ศึกษาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน

2. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการจัดการด้านการเรียนการสอน และด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ ใช้ข้อมูลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในการพัฒนาเป้าหมายทางด้านวิชาการของโรงเรียนผู้บริหารกำหนดให้โรงเรียนเข้าร่วม โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์และคุณภาพของนักเรียน เปิดโอกาสให้บุคลากรภายในโรงเรียนได้มีส่วนร่วมกำหนดเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงนโยบายของทางโรงเรียน ให้ครูประจำชั้นรายงานผลการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนแก่ผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียนและร่วมกันพัฒนานักเรียนต่อไป ผู้บริหารส่งเสริมการจัดการเรียนรู้นอกสถานที่จากแหล่งเรียนรู้สถานที่จริง เพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์จริงและพัฒนาทักษะชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญ์วรา เครื่องพาทิ [10] ที่ศึกษาวิจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ “มาก” ด้านที่มีมากที่สุด

ได้แก่ ด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจของโรงเรียนเช่นกันเช่นเดียวกับงานวิจัยของ ฌักทรี กุลจิตติธร [11] ที่ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครโดยรวมอยู่ในระดับมาก และยิ่งสอดคล้องกับ วันเผด็จ มีชัย [12] ที่ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นมีภาวะผู้นำทางวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้ คือ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการการเรียนการสอน และด้านการส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามลำดับ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ คาวาโซ [13] ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาที่ประสบความสำเร็จในโรงเรียน Hispanic Majority High Schools พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จคือ ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง ในการสนับสนุนการพัฒนาเป้าหมายการปฏิบัติงานทางวิชาการของนักวิชาการ การกำหนดวัฒนธรรมของโรงเรียนและการจัดการเรียนการสอนการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพกับผู้เกี่ยวข้องรวมทั้งการมอบอำนาจให้ครูร่วมกันเป็นผู้นำของโรงเรียน

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สำนักงานเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับค่อนข้างสูงโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = .621 แสดงว่าผู้บริหารแสดงออกถึงความสามารถในการบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้บุคลากรภายในสถานศึกษาสามารถพัฒนา และขยายความสามารถ มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาเพื่อเพิ่มศักยภาพของตนเองและของสถานศึกษามากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรภายในโรงเรียนได้มีส่วนร่วมกำหนดเป้าหมาย ด้านวิชาการของโรงเรียน ดำเนินการจัดให้มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียนครู ผู้ปกครอง นักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเกี่ยวกับเป้าหมายของโรงเรียนและที่สำคัญผู้บริหารยังจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมหรือการจัดกิจกรรมในลักษณะต่างๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนา ความรู้ความสามารถของนักเรียนส่งผลไปถึงบุคลากรภายในสถานศึกษามีการสื่อสารแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นส่วนตนร่วมกันและยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันเพื่อนำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันบุคลากรภายในสถานศึกษามีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานและทุ่มเทพลังในการสร้างสรรคงานซึ่งสอดคล้องกับ ทิพากร วรรณพฤกษ์ [14] ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กันในระดับมาก อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษามีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมากทุกด้าน นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับ อับดุลลาห์เอบู - ทิเนห์ [15] ที่ได้วิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง รูปแบบภาวะผู้นำที่สังเกตได้ของครูใหญ่ และการปฏิบัติของครูในเรื่องหลักการฝึกปฏิบัติทั้ง 5 ประการ ของสถานศึกษาแห่งการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบภาวะผู้นำของครูใหญ่ เพศของ ครูใหญ่ เพศของครู ปีประสบการณ์การสอนของครู และจำนวนปีการสอนร่วมกับครูใหญ่คนเดียวกัน สามารถทำนายการ “ฝึกปฏิบัติของครูในเรื่องหลักการ” ฝึกปฏิบัติทั้ง 5 ประการ ของสถานศึกษาแห่งการเรียนรู้ได้ ร้อยละ 34 เมื่อพิจารณาที่รูปแบบภาวะผู้นำพบว่า ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนสภาพมี ความสัมพันธ์ทางบวกกับการฝึกปฏิบัติของครูในเรื่องหลักการฝึกปฏิบัติทั้ง 5 ประการ

ของสถานศึกษาแห่งการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญในระดับค่อนข้างสูง ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนมีความสัมพันธ์กับการฝึกปฏิบัติในเรื่อง หลักการปฏิบัติทั้ง 5 ประการ ของสถานศึกษาแห่งการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญ แต่ภาวะผู้นำแบบตามสบายกลับมีความสัมพันธ์ทางลบ การฝึกปฏิบัติของครูในเรื่อง หลักการฝึก ปฏิบัติทั้ง 5 ประการ ของสถานศึกษาแห่งการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญในระดับปานกลาง

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการจัดการด้านการเรียนการสอน และด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนมีอำนาจพยากรณ์สูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการจัดการ ด้านการเรียนการสอน และด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ตามลำดับ โดยตัวแปรทั้ง 3 ตัว สามารถร่วมกันพยากรณ์ การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาได้ ร้อยละ 39.80 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นต้นแบบของบุคลากรภายในโรงเรียนได้เป็นอย่างดีไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการจัดการการเรียนการสอน หรือด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนก็ตามล้วนส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ได้ทั้งสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ อินนามเพ็ง [16] ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและครูผู้สอนที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและครูผู้สอน ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียนการจัดการเรียนการสอน การประสานงาน ด้านการใช้หลักสูตรการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนการควบคุมการใช้เวลาในการสอนการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครูและการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้มีอำนาจพยากรณ์ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของไลน์เบิร์ก [17] ได้ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการสอนของครู (The Influence of the Instructional Leadership of Principals on Change in Teachers' Instructional Practices) ใช้สัมประสิทธิ์พยากรณ์การถดถอยพหุคูณในการวิเคราะห์ค่าทางสถิติ (multi-regression analysis) ผลการวิจัยพบว่า มีตัวแปร 2 ตัวแปร จากทั้งหมด 5 ตัวแปร ที่สามารถทำนายการเปลี่ยนแปลงการสอนของครูได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และกล่าวว่าโรงเรียนที่สามารถทำให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายได้นั้นก็คือ ผู้นำโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพสามารถผลิตนักเรียนที่ผลสัมฤทธิ์สูง สามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่บีบบังคับได้ รวมทั้งสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษาการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ พบว่าด้านการมีรูปแบบการคิด บุคลากรภายในสถานศึกษาปฏิบัติงานด้วยการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณในการพิจารณาและตัดสินใจ มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น สถานศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ จึงควรให้ความสำคัญกับการจัดการพัฒนาด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ในการตัดสินใจให้มากกว่านี้ เพื่อสนับสนุนการเป็นบุคคลที่มีรูปแบบความคิด

1.2 จากการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ พบว่า ด้านการจัดการ ด้านการเรียนการสอน ผู้บริหารจัดให้มีสื่อและอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอย่างเพียงพอมีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ จึงควรให้

ความสำคัญต่อการสนับสนุนเกี่ยวกับสื่อการสอนและอุปกรณ์ในการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้นเพราะถือว่าสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญต่อการระบวงการเรียนการสอนของคุณ และส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเช่นกัน

1.3 จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตทุ่งครุ พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการบริหารงานวิชาการ ปรับปรุง พัฒนาและส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น บุคลากรภายในสถานศึกษาย่อมพัฒนา ขยายขีดความสามารถ มีการถ่ายโอนความรู้ มีการทำงานร่วมกันเป็นทีมปรับเปลี่ยนความรู้ใหม่ตลอดเวลาส่งผลต่อการเพิ่มศักยภาพของตนเองและของสถานศึกษามากยิ่งขึ้นนั่นเอง

1.4 จากผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการจัดการ ด้านการเรียนการสอน และด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนสามารถพยากรณ์การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาได้ จึงควรส่งเสริมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยเฉพาะด้าน การกำหนดภารกิจของโรงเรียนโดยการการจัดอบรมพัฒนาผู้บริหารหรือบุคลากรทางการศึกษานำไปบรรจุเป็นหลักสูตรในการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงาน ซึ่งการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาไปใช้

2.2 ควรศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษากับสถานศึกษาสังกัดอื่นๆ ที่มีบริบทต่างกัน

2.3 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของผู้บริหารหรือครูในสถานศึกษากับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพผู้บริหารหรือครูเพื่อให้มีพฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

2.4 ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนและการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้เพิ่มขึ้นซึ่งพบว่า มีระดับน้อยที่สุดในการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2551). *แนวทางการดำเนินงานโครงการวิจัยและพัฒนากการส่งเสริมนวัตกรรมเครือข่ายการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน*. ในเอกสารประกอบการประชุมสร้างความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานโครงการวิจัยและพัฒนากการส่งเสริมนวัตกรรมเครือข่ายการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนากการเรียนรู้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- [2] Ubben, G. C. (2001). *The principal*. Boston: Allyn & Bacon.
- [3] Senge, Peter M. (1990). *The fifth discipline: The art and practice of the learning organization*. New - York: Doubleday,
- [4] วิโรจน์ สารรัตน์. (2545). *การบริหาร หลักการ ทฤษฎี ประเด็นทางการศึกษาและบทวิเคราะห์ห้องคการศึกษาไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: พิมพ์พิสูทธิ์

- [5] Krug, S. (1992). *Instructional leadership: A constructivist perspective*. Educational Administration Quarterly, 28(3): 430-443
- [6] วรรณนา เพ็ญฟู. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- [7] Krejcie, R.V.; & Morgan, D.W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. Educational and Psychological Measurement, 30(3): 607-610
- [8] สิริกาญจน์ จิระสาคร. (2553). *การศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรเวด*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- [9] สมถวิล ศิลปะคนธรรพ์. (2556). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร. 5(1)
- [10] กัญญวรา เครืองพาที. (2556). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1*. ปริญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการ บริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- [11] ฌมภัทร กุลจิตติธร. (2549). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผล ต่อการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ภาควิชาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [12] วันเนตต์ มีชัย. (2554). *ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- [13] Cavazos, J. M. (1999). *The instructional leadership if high school principals in successful hispanic majority high schools*. Doctoral Dissertation, Faculty of Graduate School, The University of Texas at Austin, U.S.A.
- [14] ทิพากร วรรณพฤกษ์. (2554). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ในสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [15] Abdullah Abu-Tineh. (2003). *Associate Professor of Educational Leadership & HRD*
http://www.qu.edu.qa/education/profiles/dr_abdullah_abu_tineh.php
- [16] จุฑามาศ อินนามเพ็ง. (2552). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและครูผู้สอนที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนมเขต 2*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- [17] Lineburg, P.N. (2011). *The influence of the instructional leadership of principals on change in teacher's instructional practice*. Ph. D. Dissertation, Faculty of Education, the Virginia Polytechnic Institute and State University, Virginia.